

Čís. 1710.

Lze povolití vklad tržové smlouvy uzavřené pro případ smrti jednoho ze smluvníků, třebaž pozůstalost prodatele nebyla ještě projednána a odevzdána.

(Rozh. ze dne 13. června 1922, R I 634;22).

Notářským spisem ze dne 2. prosince 1921 postoupil Josef F. pro případ svého úmrtí nemovitosti své manželce Julii za ujednanou kupní cenu, z níž 20.000 Kč mělo připadnouti v době zletilosti synu postupitelovu Josefovi. Dle intabulační doložky spisu mohlo býti vloženo právo vlastnické pro Julii F-ovou a právo zástavní pro nezl. Josefa F-a. Po smrti Josefa F-a staršího domáhala se jeho manželka Julie F-ová zmíněných vkladů, předloživši snímek notářského spisu a zápis o úmrtí svého manžela Josefa F-a. **K n i h o v n í s o u d** žádost zamítl. **D ů v o d y** : Z obsahu předloženého snímku se spisu notářského jde jasně na jevo, že postupující Josef F. učinil v něm pořízení pro případ smrti. Jedná se tudíž o právní jednání na případ smrti, totiž o notářský testament zřízený ve formě notářského spisu dle § 70 a 67 not. řádu, případně o dědickou smlouvu dle § 1249 obč. zák. Z toho plyne, že osoby tímto právním jednáním obmyšlené, totiž manželka Julie F-ová a nezl. syn Josef F., mají pouze postavení dědiců (odkazovníku) a práva, z řečeného jednání pro ně vyplývající, jsou pouze právy dědickými, jež dojíti mají účinku úmrtím postupujícího Josefa F-a. Práva taková nejsou dle § 9 knih zák. předmětem knihovního zápisu, byť i vyvěrala ze smlouvy dědické. Práv vlastnických anebo jiných věcných práv (zástavních) mohou nabýti osoby obmyšlené v citovaném pořízení pouze na základě odevzdací listiny, vydané po řádném pozůstalostním řízení a nikoliv již samým právním jednáním pro případ úmrtí, které může býti pouze podkladem dědického projednání, které však nemožno směšovat nebo na roveň stavěti právním jednáním uzavřeným mezi živými a vázaným snad časem neb odkladací výminkou. Provedení požadovaných zápisů v knize pozemkové vedlo by k obejití zákona s pominutím řízení pozůstalostního a mělo by v zápětí po případě zkrácení dědiců (zejména nezletilých). **R e k u r s n í s o u d** žádané vklady povolil. **D ů v o d y** : Dle § 94 knih. zák. přísluší knihovnímu soudu jen zkoumati, zda knihovní návrh vyhovuje ustanovením tohoto zákona. Jest sice správným, že postupní smlouva ze dne 2. prosince 1921, spisem notářským mezi manželi Josefem a Julií F-ovými zřízená, byla uzavřena pro případ úmrtí Josefa F-a; ježto však smrt jeho byla doložena úmrtním listem, byla knihovní žádost obsahem připojených listin, co do formy bezvadných, úplně odůvodněna a, poněvadž ani knihovní stav žádaným zápisům nebrání a ani o legitimaci žadatelky nemůže býti pochybnosti, měla býti knihovnímu návrhu vyhověno. Jaké právní účinky budou míti žádané knihovní vklady na práva pozůstalostních dědiců, o tom nelze v knihovním řízení usuzovati a postačí jen, když dědicové neb opatrovník pozůstalosti o těchto knihovních zápisech budou vyrozuměni.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Knihovní soud, který jest žádán za provedení vkladu, má žádost i s přílohami prozkoumati zejména v tom směru, jsou-li tu náležitosti § 94 knih. zák. A tu dlužno uznati, že předepsané náležitosti tu jsou. Podle notářského spisu lze povolití žádaný vklad, jelikož jde tu o smlouvu trhovou, jejíž účinky nastati mají po smrti Josefa F-a, kteroužto podmínku dlužno označiti za přípustnou, poněvadž nikde v zákoně není předpisu, který by to zakazoval. Smlouvu dlužno v jejím celém obsahu považovati za smlouvu mezi živými, která již za života stran je platna, při níž účinnost jen pokud se týče vtčení nastati měla po smrti Josefa F-a. To plyne i z nedosti přesné stylisace totiž ze slov: »již postoupil« a »již do vlastnictví ujala«. Není tedy se stanoviska § 94 a § 26 knih. zák. překážky povolení žádaných vkladu, a není námitek se stanoviska soudu pozůstalestního, dále se stanoviska vyměření poplatků dědických, dále zda nejde tu o zkrácení nezletilého dědice, zda není tu dána možnost dědicům, odporovati smlouvě. Všechny tyto námítky a otázky možno ještě uplatňovati a řešiti při projednávání pozůstalosti cestou sporu.

Čís. 1711.

Rozsudek pro zmeškání v řízení o žalobě na rozvod manželství od stolu a lože může býti základem řízení o žádosti za povolení rozluky manželství.

(Rozh. ze dne 13. června 1922, R I 681/22.)

Ve sporu o žalobě manželky na rozvod manželství od stolu a lože vynesl soud dne 16. října 1920 rozsudek pro zmeškání, ježto se manžel nedostavil k prvému roku. Napotomní žádosti manžela za přeměnu rozvodu v rozluku soud první stolice vyhověl. **D ů v o d y:** Rozsudek ze dne 16. října 1920 byl sice vydán pro zmeškání, ježto manžel nepřišel k prvnímu roku. Okolnosti, uvedené v žádosti, jest však míti za zjištěné nejen dle § 396 c. ř. s., nýbrž i proto, že důsledky rozsudku v předcházejícím sporu o rozvod ve výroku o vině vůbec zachovávají se v nesporném řízení rozlukovém (§§ 15, 17 a 19 rozl. zák. a čl. II. nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. června 1919, čís. 320 sb. z. a n.). Hledíc k tomu, že manžel musil býti odsouzen rozsudkem ze dne 19. února 1921 platiti výživné manželce, jakož i k údajům manžela v žádosti o rozluku a manželky při výslechu 8. února 1922 — nabyl soud přesvědčení, že dle skutečností, zjištěných rozsudkem ze dne 16. října 1920, manžel dopouštěl se cizoložství, zle nakládal s manželkou, těžce jí ubližoval a opětovně na cti ji urážel, vedl zhýralý život a způsobil hluboký rozvrat manželství. Okolnosti ty byly by odůvodnily výrok o rozluce dle § 13 a), e), f) a h) zákona rozlukového, kdyby oň bývalo žalováno. Jest tudíž odůvodněna žádost za rozluku na podkladu sporu provedeného o rozvod dle § 17 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. Nesouhlas manželky s rozlukou jest tu nerozhodný. Rekursní soud k rekursu manželky usnesení potvrdil. **D ů v o d y:** Stížnost není odůvodněna. Ku správným důvodům usnesení prvního soudu je vzhledem k vývodům stížnosti uvésti toto: Mylný jest názor stěžovatelky, že na základě rozsudku